

DRIE WILDE HONDEN
(EN DE WAARHEID)

*Voor Halina Drwecka
en
in liefdevolle herinnering aan Jacek –
we missen je*

Proloog

DE WILDERNIS VAN BINNEN

Er gaat niets boven een flinke aanvaring met je hond in een drukke straat:

Het gebeurt op een enorm kruispunt.

Het aankomende oordeel, vernietigend.

In een bepaald opzicht is het bijna een opluchting, nu ik mijn gedachten en vastberadenheid bij elkaar raap. Ik heb eerder momenten met honden gehad (momenten die je misschien niet zou geloven) en ik kan het ruiken als er een in de maak is.

Om de buurt even snel te beschrijven: schrikbarend en walgelijk welvarend, maar er ligt veel rotzooi op de grond. Het is de oostelijke buitenwijk van Sydney en er zijn iets van negen rijbanen vol met auto's. Syd Einfield Drive is een van de grotere, drukkere kruispunten, gelegen tussen Ocean Street en Oxford Street. Een bocht naar links liggen Wallis en de Woollahra Gates van Centennial Park.. Er zijn invoegstroken, zebrapaden, voetgangers. Er zijn fietsers en allerlei mensen, en mensen met allerlei honden. En bijna altijd cavapoo's.

De hond waar ik tegen zal vechten is Frosty. Frosty is géén cavapoo.

Hij is een grote, witte, onstuimige, kortharige zwerfhond – waarschijnlijk een soort wolfshond – met een zwarte neus, roze huid en snuit, een aantal vlekken op zijn oren en een

wraakzuchtig vrolijke lach. Hij heeft twee grote bruine vlekken op zijn achterste, net als een baviaan, of precies dezelfde vorm die *The Artist Formerly Known as Prince* – om een of andere verbijsterende reden – uit de kont van sommige van zijn outfits sneed. (Als mensen die vlekken zien dan lachen ze of raden ze waar Frosty in heeft gezeten, wat ons niet hindert.)

Er werd gespeculeerd over Frosty's naam toen we hem uit het groepshuis haalden.

Even wat opmerkingen over die laatste zin:

Eerst wilde mijn vrouw hem tot Ziggy omdopen. Volledige naam Ziggy Frost. Voor onze kinderen was het simpel. De naam op de website van de Sydney Dogs and Cats Home was Frosty en daar wilden ze graag voor vechten.

Ten tweede heb ik het woord 'opvangcentrum' nooit kunnen uitspreken, of zeggen dat een van mijn honden een opvanghond is. Ik herinner me een verhaal van David Sedaris waarin hij de spot drijft met het zelfingenomen type hondeneigenaar, eentje die graag opschept dat zijn of haar hond precies dat is – een opvanghond. Ik ontdekte het verhaal pas lang nadat we onze wilde, woeste, temperamentvolle honden in huis hadden genomen (Frosty is de derde – de andere twee hebben deze wereld inmiddels verlaten), maar hij sloeg de spijker op zijn kop. We zijn niet speciaal omdat we deze volbloed-vuilnisbakkies in huis nemen – we zijn idioten. Oké, we zijn idioten én we hebben gelijk. Een arme halfbloed Staffy of Kelpie zit daar maar te hingen in zijn cel, wachtend op de allerlaatste injectie (zoals mijn moeder het altijd noemt) of op een bloeddorstige dilettant die langskomt en zegt: 'Dat is hem, Agnes! Dat is hem,' en geen idee heeft van de chaos die hij gaat aanrichten. Of erger nog, zich er volledig van bewust is maar het toch niet kan laten.

Dus bij ons thuis zeggen we waar het op staat.

Onze honden komen uit het asiel.

Maar onlangs ben ik nog een stapje verder gegaan.

Het asiel is het ‘groepshuis’ geworden.

‘Shit,’ roep ik dan, ‘die verdomde Frosty! Als hij dat nog één keer doet, stuur ik hem terug naar het groepshuis!’

Mika, mijn vrouw: ‘Wat heeft hij nú weer gedaan?’

‘O, niets bijzonders, ik kan mijn schoenen niet eens aantrekken. Hij blijft me maar kopstoten geven!’

‘En je bespringen?’

‘Ja.’

‘En je krabben?’

‘Ja!’

‘O, mijn god, wat een rotbeest!’

‘Inderdáád!’

Maar hoe dit allemaal wordt uitgesproken is echt prachtig. Er verschijnen glimlachen op gezichten, er wordt gelachen op trappen. Want hij wil gewoon heel graag worden uitgelaten. Het was duidelijk dat hij vroeger nooit veel buiten kwam. In de eerste paar maanden dat we hem hadden, was het alsof je een donderende onweersbui uitliet. Of ADHD op poten. Maar daarover later meer.

Ik moet eerst even verder met wat ik eerder zei, om alles vanaf het begin goed helder te hebben – zoals wanneer je naar een evenement gaat en ze je de huisregels vertellen. Zet je telefoon op stil, enzovoort.

Hier zijn de huisregels anders. Je moet weten – of gewaarschuwd zijn voor – wat je te wachten staat. Het gaat vooral om de terminologie – of de grofheid, de norsheid en misschien gewoon regelrechte vijandigheid. Ik bedoel, ik schijn een aardige gast te zijn. Ik ben vriendelijk, ik ben een goed mens. Ik sta erom bekend dat ik makkelijk in de omgang ben en gul. Maar als je begint te schrijven over je leven, in tegenstelling tot fictie (wat ik normaal doe voor de kost), kun je een paar kanten op. Je kunt ofwel projecteren wat mensen van je denken, en beleefd en succesvol zijn, en gelijk hebben. Of je kunt mensen laten

zien wie je écht bent. Ongeduldig, geïrriteerd, grofgebekt, soms wreed. Constant verwickeld in een strijd om je betere zelf te zijn, maar daar nooit echt in de buurt komen... vooral niet als je onder de voet wordt gelopen door een grote witte hond in de gang.

Een goed voorbeeld?

Het gróépshuis.

Ben je ongevoelig als je het hondenopvangcentrum, of het asiël, een groepshuis noemt? Ben je een botterik of gevoelloos tegenover mensen die in zo'n situatie zitten of kunnen zitten? Kan het me misschien helemaal niets schelen? Dat oordeel laat ik aan jou over.

Wat ik wél wil zeggen is dat ik niet per se de modelburger ben geweest die mensen misschien voor ogen hebben, of denken dat ik ben, of zou moeten zijn, vooral wat betreft mijn honden. Ik heb behoorlijk gewetenloze dingen gedaan.

Er zijn bijvoorbeeld moorden gepleegd en doofpotaffaires geweest. (Ik beloof je dat ik het kan uitleggen.) Er zijn straatgevechten geweest, gevechten in het park, een reeks meer doorsnee afranselingen en vandalisme, meestal thuis. Er is ook veel gevloekt, gescholden en godverdomme gezegd. Er is schuttingtaal gebruikt, er is vernederd, over poep gepraat, er zijn woede-uitbarstingen geweest, er is wrok ontstaan (en gebleven) – de hele mikmak. De politie is een keer gebeld omdat een van onze burens dacht dat Mika om twee uur 's nachts eigenhandig een lijk door onze achtertuin sleepte. We hebben honden gehad waarvan de maag is leeggepompt, ik ben bewusteloos tegen het gras geslagen. Ik heb een lange supermodelhond uitgeschakeld, ergens diep in de nacht, en hem alles genoemd wat God verboden heeft. Ik heb gelogen, ik heb bedrogen. Ik heb uitgehaald, ik heb geblaft.

Maar ook, en dit is misschien mijn éne redning.

Om wat voor reden dan ook...

Hield ik ook van ze.

We zijn bij mijn leven als hond gekomen.

Dat brengt ons terug bij Frosty, of de Frost, of gewoon Frost.

(Bij ons thuis zijn we altijd bezig met afkortingen, verlengingen en bijnamen geven, en Frosty is geen uitzondering. Hij heeft al een hele stoet alternatieve namen, variërend van Buddy, Bud, Shithead, Baby, Tufty, Chubby Cheeks, Boxhead, Mush Mouth, Whitey, Snowy, Frostel, Frozballs, Frozman, Frozzle, Frozzy – en meteen vanaf het begin al die standaard Oost-Europese benamingen die families met namen als Zusak uit hun mouw schudden: Frostuszczko, Frostusch, Frostolusch, Frosthund, enzovoort...)

Hoe dan ook, welke combinatie van namen dan ook, op welke dag dan ook, Frosty was het laatste puzzelstukje – de trigger om alles op te schrijven.

Om dat enigszins in perspectief te plaatsen: mensen vertellen me al bijna tien jaar dat ik over mijn honden moet schrijven. Ik ben iemand die normaal gesproken de openbaarheid schuwt of gewoon niet opvalt, maar word vaak herkend vanwege die honden. Die kluwen vacht en dat gehijg. Ze zijn zo'n groot deel van mijn leven geweest.

Het probleem was alleen dat er altijd iets ontbrak als ik over ze wilde schrijven. We hebben zoveel boeken in ons, lijkt het, maar ze blijven meestal onaangeroerd. Het zijn slapende, onvertelde bergen. Vulkanen zonder top. Er zijn hier genoeg branden, maar niet eentje die alles in gang zet. Waar het mijn leven met deze dieren betreft, heb ik nu pas de manier gevonden. Wat ik nodig had was de derde hond. Een weg terug naar het verleden.

Ik bedank de Frost voor dit boek

Zijn voorgangers waren Reuben en Archer:

Gangsters, huurmoordenaars. Soldaten.

Ze leefden samen en maakten amok.

In wezen een tweehondenkoppige maffia.

Hun intimidatie werd legendarisch, maar hun harten waren

van goud. Reuben was een goddeloze Filistijn, maar in staat tot reusachtig veel liefde. Archer was echt heel elegant – hij kon de perfecte gentleman zijn. Onder de juiste omstandigheden.

Eerst stierf Reuben – een gevallen, geharde krijger, na een groots, Johnny Cash-achtig leven. Archer overleed vlak daarna, alsof hij op een of andere manier door een vloedgolf werd meegevoerd.

Een stervende hond is dierbaar.

Laat die diamanten, parels en andere wereldse schatten maar zitten. Doe mij maar vacht en stank en smekende ogen, en de verdrietige warme hond in je armen. Je kunt pas weten hoeveel je van ze hield, denk ik, als je de beul erbij roept of de resultaten van de bloedtesten binnenkrijgt en onder de douche gaat staan huilen.

Nadat ze ons na elkaar hadden verlaten, probeerde ik een tijdlang over hun levens te schrijven. Ik kwam niet verder dan een pagina of twee. Meestal weet ik al bij de eerste zin of er een boek in zit. Maar het kan eindeloos duren voordat er een te binnen schiet.

Dat was niet meer dan normaal.

Ik besepte dat de tijd nog niet rijp was.

Boekideeën werken bijna nooit. Het project waaraan ik werk, omschrijf ik vaak als een wereld die naast me bestaat. Ik weet dat het goed gaat als ik voel dat ik 's ochtends uit bed kan rollen en dáár kan landen, in het boek. Maar het lijkt een beetje op respect – het moeilijkst te krijgen, het makkelijkst te verliezen.

Dat gezegd hebbende moesten deze hondenverhalen gewoon eenvoudig zijn. Ze waren rauw en recent, en dichtbij. Hun waarheid was vreemder en slechter dan fictie. Dus wat weerhield me ervan om ze te schrijven?

Er waren zoveel startpunten, ik kon wel duizend verhalen lanceren – over wilde en wetteloze ochtenden en hondsluie middagen. Ze waren in en uit mijn leven geweest, tussen 2009

en 2021, maar om een of andere reden kreeg ik mezelf niet aan de praat. Misschien was er gewoon te veel van ze. Te veel massavernietiging. Te veel ongemakkelijke tragedies. En natuurlijk te veel pure, onvervalste komedie. Waarom zou je anders een hond nemen, als het niet om de chaos zelf gaat – om anarchie in je huis uit te nodigen? We lijken allemaal controle over ons leven te willen, maar we laten die los met roekeloze overgave. We krijgen kinderen, we nemen dieren in huis. We werken harder dan nodig is. We coachen een onhandelbaar voetbalteam.

Voor mij ging het over veel van, of eigenlijk ál die dingen, maar de doorslaggevende factor waren Reuben en Archer:

Een leven met een wild stel honden.

Toch kan ik terugkijkend alleen maar glimlachen, want het waren honden die mij op een of andere manier vormden, of op zijn minst herschiepen. Ze waren een spiegel, vermoed ik, voor mijn eigen verborgen onrust – mijn interne wildernis. Op een bepaalde manier brachten ze de tijd in kaart en vaak zeg ik zelfs tegen mensen, vooral hondeneigenaren die geen kinderen hebben: ‘Als je erover nadenkt, is het geen slechte manier van leven – om je leven te herinneren aan de hand van je honden.’ (Ik kan meestal aan de hond in een foto aflezen in welk jaar iets is gebeurd.)

Eerlijk gezegd speelde tijd vaak een grote rol als het om Reuben en Archer ging; ik zou ze altijd gaan overleven.

Op basis van eerdere beschrijvingen (en misschien politiefoto's) was Reuben een groot, gemeen gestroomd ding, als een wolf die met een kettingzaag voor je deur staat – een duistere prins in ballingschap, of in het vagevuur. Archie was een knappe huurmoordenaar – een blondje met honinggouden ogen en benen van koninklijke afkomst, of op zijn minst Grace Kelly. Daar zat een riskante ironie in, want we keken echt voor hem uit. We wisten zeker dat hij Reubens huurmoordenaar was.

Het is een van die dingen die je niet graag toegeeft, misschien zoals bij een alcoholprobleem: ik ben de eigenaar van gevaarlijke honden.

Op een gegeven moment gebruikte ik een mantra.

Het enige wat ik hoef te doen, dacht ik, is deze twee honden erdoorheen loodsen. Ze gewoon door hun leven begeleiden zonder dat ze iemand ernstig pijn doen – ze vormden soms een duidelijk gevaar voor mensen – en eerlijk gezegd heb ik dat ook gedaan. Nou ja, ten minste als het op de gemeenschap aankwam. Er hoefde nooit iemand naar het ziekenhuis. (Natuurlijk werd er een keer een ambulance voor mij gebeld en moest ik jaren later geopereerd worden.) Maar er waren zeker schaafwonden en hechtingen, en bepaalde incidenten leidden tot bekendheid. Een van je honden die een pianoleraar bijt, is sowieso spannend. Het geeft mensen genoeg om over te praten, terwijl jij je nog dieper schaamt dan je voor mogelijk had gehouden. O, mijn god, de vreselijke schande!

Maar genoeg.

Mijn laatste opmerkingen.

Het kwam aanvankelijk door het verlies van Reuben.

Niet lang nadat hij stierf – en het was typisch voor die hond een dood van brute schoonheid – verscheen Mika op een avond en zei: ‘Ik vind echt dat je over hem moet schrijven.’

Ik probeerde het, maar ik voelde niets.

Daarna, met Archer, was ik gewoon helemaal gebroken.

Er was een wachtperiode nodig, voordat er een nieuwe bedrieger arriveerde, zoals ze allemaal zijn in het begin – nog niet helemaal zichzelf, nooit kunnen tippen aan die andere: zoiets worden als die honden in ons geheugen. Wat binnenkwam was een vlaag van kou.

We zeiden altijd dat als al onze dieren dood zouden gaan (we hadden ook twee katten), we een tussenjaar zouden nemen

voordat we zelfs maar over iets nieuws zouden nadenken. We hadden dit soort grootheidswaanzin: ‘Nu kunnen we eindelijk reizen! We kunnen drie maanden in New York wonen, daarna in Barcelona, daarna weer ergens anders...’

Maar toen alle dieren weg waren was het 2021. De wereld was in de greep van corona. Je kon in het land nergens heen, laat staan daarbuiten, en er waren honden die een thuis zochten. Toen Archer stierf, op 20 april van dat jaar, was het plan om minstens zes maanden te wachten. We hadden de pijn en het verdriet nodig. Om alleen te zijn, om zonder te zijn. Maar we waren ook blij met de onderbreking.

Zes maanden.

Het werden er drie.

Onze kinderen waren er toen al meer dan klaar voor. (Kinderen die dieren begrijpen zijn slim. Die van ons zijn geen zeurpieten; ze hebben het één keer gezegd en toen gewacht.) Privé had ik stiekem al honden uit computerschermen zien gluren, maar geen ervan voelde goed, totdat ik Frosty zag. Ik kon niet weten wat voor geschenk hij zou zijn – de perfecte start die ik nodig had, in een heel openbare omgeving:

Een man in oorlog met zijn hond.

Stel je nu eens voor hoe dat er uitziet en klinkt.

De zonsondergang in Sydney.

Het is ergens eind augustus, half zes ’s avonds, het licht zwelt op zoals dat hier gaat – opgeblazen tot het uiteindelijk dooft – bronskleurig achter de gebouwen. We zijn nog steeds in de greep van de pandemie, wat betekent dat er meer mensen op straat zijn dan ooit, en een veelvoud laat hun hond uit (je kunt zeggen wat je wilt over Sydney’s inwoners, maar de beste manier om ons aan het sporten te krijgen is door ons te vertellen dat we niet naar buiten mogen). Ondanks de lockdown is er gewoon verkeer, overal auto’s en hun chauffeurs en muziek. Er